

"ישיבישע בלאט" - "הדף היומי"

מבחר "שאלות ותשובות" ב"פשט" דברי הגמרא
מטרת ה"שאלות", לעורר את המחשבה לעיון והעמקה בלימוד ה"דף"

דף ז.

השאלות

1. אי לית ליה ללווה לאו בתר ערבא אזיל, וקשה להמ לא נימא ויהיה נאמן על ההלוואה בלי להיות נאמן על הערב?
2. כל מקום שיעמדו שניים וכו', ופלוני ופלוני עדיו, ובסנהדרין מוקים ליה באותם עדים שהזימוהו, דלא"כ הרי נקטעה יד עדים פטור, וקשה הלשון ופלוני ופלוני עדיו?
3. אבל אם היה מושך במעגילה ונפלה עליו והרגתו וכו', וטעם הפטור משום דרך עליה, וקשה מאי שנא מזורק אבן למעלה ונפלה והמיתה פטור (סנהדרין עז). שאינו כוחו?

ע"ב

1. פרט לקרן זוית, וברמב"ם (רוצח ו' י') מנאו בין הקרובים למזיד, וקשה דבב"ק כז: אמרינן דכה"ג בניזיקין פטור?
2. פרט למתכוון לזרוק בצד זה והלכה לצד אחר, פרט למתכוון לזרוק שתיים וזרק ד' ויל"ע מהו פטורם של אלו אם משום דהוי קרוב לאונס או קרוב למזיד?

ושלא בדרך ירדתו אינו גולה, ומכאן דקדק התפארת ישראל (יכין ז) דגם בעליה שהיא לצורך ירידה אינו גולה, ודעת הרמב"ם (רוצח ו' יג) דזה נמי נקרא צורך ירידה וגולה ועי' לקמן.

בדין אומר מותר בכל התורה, עי' תוס' כאן ובסנהדרין סב., ובשבת סח: ובמהרש"א שם.

בלא איבה פרט לשונא, עי' תוס' לקמן ח. למה צריך הרבה פסוקים בשונא, ועי' עוד ריב"א ורמב"ן דיש כמה סוגי שונא, וברמב"ם לא הביא האי דרשה דהכא, עי"ש במפרשים.

בדין קצב ועולה בסולם עי' גי' הרמב"ם כאן (ו' יג), ומזה הוציא דבעליה לצורך ירידה חייב ולהיפך פטור, עי"ש אור שמח, ובאור הגר"א (הודפס ברמב"ם פרנקל), וכן הביא המשנה לגבי נזיקין (חובל ומזיק ו' ד'), עי' באור הגר"א שעח' י'.

אם למסורת ולמקרא, עי' רש"י ד"ה יש שבמקרא כאילו נוסף א', ועי' רמב"ן וריטב"א שפירשו באופן אחר, ועי' ברש"י ובמלבים דברים יט' ה',

התשובות מעבר לדף

השתדלנו להביא את תמצית דברי המפרשים, מלבד אלו המובאים בגמ' כמו תוס', מהרש"א רש"ש וכו', שעליהם בדרך כלל כתבנו ועיין.

התשובות

1. כן הקשה הרמב"ן ותיירץ דמכאן לא אומרים פלגינן במעשה אחד, שביחס לאחד נאמן וביחס לשני לא, וקשהמעד אשה ביבמות דנאמן גבי נחלה ולא להתירה להנשא, ועי' שיעורי ר"ש שיז'.
2. עי' גבורת ארי שביאר דאירי שבאים אתם עוד ב' עדים ואומרים אלו הם עדיו שהזימוהו.
3. כבר הקשו כן התוס' שם, ותיירצו דמשיכת המעגילה למעלה גרמה לה ליפול יותר בחוזק וכל המעשה מתייחס אליו.

ע"ב

1. באור שמח שם תי' דהכא הו"ל לאסוקי שיבוא אדם, כיון שיש לו רשות להלך משא"כ גבי חבית, ועי' כאן עוד ריטב"א.
2. ברמב"ם (רוצח ו') נקט דלצד אחר הוי קרוב לאונס וזרק ד' הוא קרוב לפשיעה, ועי' אור שמח שם הלכה יב' שהוכיח מדברי התוס' סנהדרין עז: וב"ק כז:, דשניהם קרובים לאונס, ובדעת רש"י עי' שיעורי הגר"ש.

קצת הסבר על הדפים

כידוע הגר"מ שפירא זצ"ל ביאר את מטרתו בלימוד הדף היומי כדי שגם אם שני יהודים יפגשו בקצה העולם יהיה להם נושא משותף לדבר עליו בלימוד. זכינו ובדורינו רבים רבים לומדים את הדף היומי בכל תפוצות ישראל, אך דא עקא שרובם אף אלו שלומדים בהבנה לומדים זאת בקריאה בעלמא ולא תוך כדי התבוננות עמוקה בדברים המסתתרים מתחת למילים (מה שנקרא בעגה הישיבתית ה"לאמדעס" של הסוגיא), הסיבה לכך פשוטה, והיא מחמת קוצר ולחץ הזמן שרובינו ככולנו יכולים ומקדישים ללימוד הדף.

ובנישה הזאת נכנס עלונינו הדל שמטרתו לתת לפני הלומד מספר שאלות פשוטות בדברי הגמרא, שאלות שמציקות ומגרות את המחשבה, שמאחריהם מונח בדרך כלל יסוד או לאמדעס, שעל ידו מאירה כל הסוגיה באור חדש. בנוסף הוספנו (באותיות מודגשות) את הנושאים שלדעתינו הם עיקריים בסוגיא כדי שמי שיש לו זמן ורוצה מעט להתרחב יוכל להגיע בקלות למקומות הנכונים. בתקווה שהועלנו ובהצלחה בלימוד - העורך

לע"נ מרת אביבה בת הגר"ר משה ע"ה נלב"ע ד' תשרי

להנצחות והארות 0527652935, או 7652935@gmail.com לקבלת הדף במייל מידי יום שלח בקשה לכתובת הנ"ל והדף יישלח אליך בל"ג מידי יום.

חדש ומומלץ!! ניתן לקבל את השאלות במייל מידי בוקר ואת דף התשובות בערב

בע"ה בקרוב יפתח קו טלפון בו יהיה ניתן לשמוע את השאלות והתשובות מידי יום, וכן לענות תשובות נוספות לשאלות - עקבו אחרי ההודעות.